

Lopu kāvēja profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – lopu kāvējs.
2. Profesijas kods – 7511 09.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– lopu kāvējs ir pārtikas rūpniecības nozares darbinieks, kurš veic dzīvnieku (liellopu, cūku, aitu, kazu, zirgu, savvaļas pārnadžu) kaušanu; pārzina dzīvnieku anatomisko uzbūvi; prot strādāt ar kaušanā izmantojamām iekārtām un instrumentiem.

Lopu kāvējs strādā Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībā esošā vai Eiropas Savienības teritorijā atzītā kautuvē vai medījumu pārstrādes uzņēmumā.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja novērtēt un ievērot dzīvnieku aizsardzības prasības dzīvnieku kaušanas procesā.

2. Spēja izprast un ievērot labas higiēnas prakses noteikumus kaušanas procesā.

3. Spēja sagatavot un lietot tehnoloģiskās iekārtas, instrumentus un aprīkojumu atbilstoši to funkcijām dzīvnieku kaušanas procesā.

4. Spēja racionāli sakārtot darba vietu.

5. Spēja veikt darbu patstāvīgi vai grupā atbilstoši kaušanas un apstrādes plūsmas principam un uzņemties atbildību par sava darba rezultātu.

6. Spēja lietot atbilstošus tīrīšanas, mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.

7. Spēja pielāgoties izmaiņām uzņēmuma iekšējās kontroles sistēmā, tai skaitā jaunu tehnoloģiju ieviešanā, tehnoloģisko iekārtu un aprīkojuma pilnveides gadījumā.

8. Spēja pilnveidot profesionālās iemaņas, izvērtēt un izmantot gūto pieredzi dzīvnieku kaušanā.

9. Spēja sekot līdzi aktuālajām tendencēm un jaunākajām tehnoloģijām dzīvnieku kaušanā, izmantojot dažādus informatīvos avotus.

10. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.

11. Spēja ievērot saskarsmes pamatprincipus sadarbībā ar klientiem un kolēģiem.

12. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu.

13. Spēja praktiski izmantot individuālos darba aizsardzības līdzekļus, ievērot elektrodrošības, ugunsdrošības prasības un uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus.

14. Spēja vajadzības gadījumā sniegt pirmo palīdzību.

15. Spēja ievērot vides aizsardzības prasības un veikt darba pienākumus, nekaitējot videi.

16. Spēja sazināties valsts valodā.

17. Spēja izprast pārtikas aprites normatīvajos aktos noteiktos jēdzienus un profesionālo terminoloģiju.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Pārzināt pārtikas apriti reglamentējošos normatīvos aktos un uzņēmuma iekšējās kontroles sistēmas prasības.

2. Pārzināt kaušanai paredzēto dzīvnieku labturības prasības (dzīvnieku transportēšana, izkraušana, pirmskaušanas izturēšana, apdullināšanas metodes, atasiņošana), kā arī higiēnas prasības dzīvnieku apstrādē un pārtikā neizmantojamo dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu savākšanā.

3. Identificēt dzīvnieku sugas.

4. Racionāli organizēt dzīvnieku kaušanas darba vietu.
5. Sagatavot un lietot iekārtas, instrumentus un aprīkojumu atbilstoši to funkcijām.
6. Profesionāli veikt dzīvnieku kaušanu un apstrādi, ievērojot higiēnas prasības.
7. Saskatīt un novērst dzīvnieku kaušanas un apstrādes procesā radušās neatbilstības, analizēt to cēloņus un vajadzības gadījumā informēt tiešo vadītāju.
8. Pārzināt gaļas un subproduktu atdzesēšanas un uzglabāšanas režīmus.
9. Nodrošināt atbilstošu dzīvnieku kaušanas iekārtu ekspluatāciju, mazgāšanu un dezinficēšanu.
10. Lietot atbilstošus tīrīšanas, mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus.
11. Veicot dzīvnieku kaušanu un apstrādi, nepakļaut riskam sevi un kolēģus.
12. Uz klausīt norādījumus un sadarboties ar tiešo darbu vadītāju.
13. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
14. Uztvert, izvērtēt un izmantot darba kvalifikācijas pilnveides procesā iegūto informāciju.
15. Izmantot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai.
16. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.
17. Novērtēt un lietot individuālos darba aizsardzības līdzekļus un darba apģērbu.
18. Ievērot darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus.
19. Ievērot drošības zīmes un reaģēt uz drošības signāliem.
20. Rīkoties ugunsgrēka, elektrotraumu un citu avārijas situāciju gadījumos.
21. Sniegt pirmo palīdzību.

22. Veikt darba pienākumus atbilstoši vides aizsardzības normatīvu prasībām, nekaitējot videi.

23. Veikt darbu patstāvīgi un uzņemt atbildību par sava darba rezultātu.

24. Pārvaldīt valsts valodu.

25. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. lēmums par gaļas derīgumu pārtikā (veselības marķējums);
- 1.2. atļauja dzīvnieku kaušanas sākšanai;
- 1.3. saskarsmes pamatprincipi;
- 1.4. pārtikas apriti reglamentējošie pamata normatīvie akti.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. dzīvnieku novērtēšanas pamatprincipi;
- 2.2. prasības attiecībā uz materiāliem, kas nonāk saskarē ar pārtiku;
- 2.3. paškontroles sistēmas pamatprincipi pārtikas uzņēmumā;
- 2.4. vispārējās higiēnas prasības dzīvnieku kaušanas uzņēmumā;
- 2.5. informācija par tālākizglītības iespējām;
- 2.6. profesionālie termini valsts valodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. kaušanai paredzēto dzīvnieku aizsardzības prasības;
- 3.2. dzīvnieku anatomiskā uzbūve;
- 3.3. labas ražošanas prakse;
- 3.4. labas higiēnas prakse;
- 3.5. tehnoloģisko iekārtu, instrumentu un aprīkojuma ekspluatācijas noteikumi.
- 3.6. dzīvnieku kaušanas un apstrādes atbilstība tehnoloģiskajai instrukcijai;
- 3.7. plūsmas princips dzīvnieku kaušanā;
- 3.8. tīrīšanas, mazgāšanas un dezinfekcijas pamatprincipi;
- 3.9. informācijas tehnoloģijas;
- 3.10. darba tiesiskās attiecības;

- 3.11. darba aizsardzība (elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumi, individuālie darba aizsardzības līdzekļi);
- 3.12. vides aizsardzība;
- 3.13. pirmās palīdzības sniegšana;
- 3.14. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;
- 3.15. valsts valoda.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Pārtikas apriti reglamentējošo pamata normatīvo dokumentu zināšana.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1. pārzināt pārtikas apriti reglamentējošo profesijas darbu pamata normatīvo aktu noteikumus; 1.2. zināt kaušanai paredzēto dzīvnieku aizsardzības prasības; 1.3. saņemt apmācību par minimālajām higiēnas prasībām; 1.4. iegūt veselības apliecinājumu par tiesībām strādāt pārtikas uzņēmumā.
2. Sagatavošanas darbi dzīvnieku kaušanai un apstrādei.	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. iekārtot darba vietu; 2.2. iepazīties ar kaušanai paredzēto dzīvnieku sugām un plānotajiem apjomiem; 2.3. pārliecināties par atļauju dzīvnieku kaušanas sākšanai; 2.4. sagatavot darbam atbilstošas dzīvnieku kaušanas iekārtas, instrumentus un inventāru.
3. Dzīvnieku kaušana.	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. ievērot kaušanai paredzēto dzīvnieku aizsardzības prasības; 3.2. sterilizēt darba instrumentus; 3.3. veikt lopu kaušanu, ievērojot kaušanas un apstrādes plūsmas principus; 3.4. ievērot dzīvnieku kaušanas un apstrādes higiēnas prasības, tai skaitā personīgās higiēnas prasības; 3.5. uzraudzīt gaļas atdzesēšanas un uzglabāšanas temperatūras atbilstību; 3.6. ievērot dzīvnieku kaušanas un apstrādes tehnoloģisko iekārtu ekspluatācijas noteikumus; 3.7. nodrošināt resursu (ūdens, elektrība, gāze u.c.) racionālu izlietojumu; 3.8. savākt pārtikā neizmantojamos dzīvnieku izcelsmes blakusproduktus atbilstošos

	<p>konteineros vai tvertnēs;</p> <p>3.9. tīrīt, mazgāt, dezinficēt darba vietu pēc dzīvnieku kaušanas un apstrādes saskaņā ar programmu.</p>
4. Darba drošības un vides aizsardzības noteikumu ievērošana.	<p>4.1. pārbaudīt darba apģērba atbilstību higiēnas un darba drošības prasībām;</p> <p>4.2. pārbaudīt darba vietas atbilstību darba drošības prasībām;</p> <p>4.3. pārbaudīt iekārtu, instrumentu un inventāra atbilstību darba drošības prasībām;</p> <p>4.4. lietot individuālos aizsardzības līdzekļus;</p> <p>4.5. ievērot drošības zīmes un signālus;</p> <p>4.6. ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus;</p> <p>4.7. ievērot saistošās vides aizsardzības prasības.</p>
5. Saskarsmes pamatprincipu ievērošana.	<p>5.1. neskaidrību gadījumā precizēt doto darba uzdevumu;</p> <p>5.2. informēt darba devēju darba negadījumu vai iekārtu bojājumu gadījumos;</p> <p>5.3. saskarsmē ar kolēģiem, klientiem ievērot vispārējās ētikas principus;</p> <p>5.4. neizraisīt konfliktsituācijas ar kolēģiem un klientiem.</p>
6. Kvalifikācijas pilnveidošana.	<p>6.1. sekot līdzi aktuālajām tendencēm un jaunākajām tehnoloģijām dzīvnieku kaušanā;</p> <p>6.2. sistemātiski pilnveidot savu profesionalitāti kvalifikācijas paaugstināšanas apmācībās;</p> <p>6.3. apgūt kolēģu – lopu kāvēju – progresīvo pieredzi;</p> <p>6.4. piedalīties profesionāļu izglītojošos pasākumos;</p> <p>6.5. dalīties lopu kāvēja darba pieredzē.</p>

Lopu kāvēja profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Ināra Borska –	eksperte, SIA „Margret”, kvalitātes speciāliste;
Jānis Zutis –	eksperts, SIA „Gaļas un piena rūpniecības inženiercentrs”, valdes loceklis;
Arvīds Zirnis –	eksperts, Pārtikas un veterinārais dienests, daļas vadītājs;
Mairis Trupavnieks –	eksperts, SIA „Rēzeknes gaļas kombināts”, tehnologs;
Raimonds Veinbergs –	eksperts, SIA „Ulbroka”, kautuves vadītājs;

Kristaps Ābelis – moderators, SIA „Biznesa augstskola Turība”, katedras vadītājs;
Ligita Zīlīte – moderatore, SIA „Biznesa augstskola Turība”, dr. sc. administr., docētāja.

Lopu kāvēja profesijas standarta eksperti:

Ligita Turnere – Latvijas pārtikas uzņēmumu federācija, valdes locekle;
Normunds Teicāns – Latvijas gaļas ražotāju un gaļas pārstrādātāju asociācija, valdes loceklis.